



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-31(5)/15/JK

Warszawa, 19 czerwca 2015 r.

DECYZJA DIH-1/41/2015

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 678) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Dung Nguyen Chi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu z dnia 31 marca 2015 r. (nr akt sprawy: D/KO.ŻG.8361.235.2014), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono kary pieniężne w wysokości:

- 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu 103 partii artykułów rolno-spożywczych (potraw) niewłaściwej jakości handlowej,
- 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu partii zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego (potrawy),

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 18 – 24 listopada 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu, zwanego dalej również „Wielkopolskim WIIH”, w barze „HANOI” mieszczącym się w Turku przy ul. Kolska Szosa 7C, należącym do przedsiębiorcy Dung Nguyen Chi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, zwanego dalej również „stroną”, pobrano do badań laboratoryjnych próbkę potrawy o nazwie „wołowina w sosie curry z ryżem i surówką” (dalej: *wołowina curry*), pochodzącej z zakupu kontrolnego. W toku kontroli sprawdzono również, czy przestrzegany jest wynikający z prawa żywnościowego obowiązek informowania konsumentów o składzie oferowanych potraw.

W wyniku powyższego stwierdzono, że w przypadku potraw:

1. zupa z bambusem, w cenie 5 zł/porcja,
2. zupa z warzywami, w cenie 5 zł/porcja,
3. zupa pekińska (z mięsem lub bez), w cenie 5 zł/porcja,
4. zupa krabowa, w cenie 6 zł/porcja,
5. rosół z makaronem sojowym, w cenie 5 zł/porcja,
6. zupa krewetkowa, w cenie 6 zł/porcja,
7. sajgonki (Naleśniki saigon), w cenie 4,5 zł/porcja,
8. sajgonki z surówkami, w cenie 5,5 zł/porcja,
9. sajgonki z ryżem i warzywami, w cenie 8 zł/porcja,
10. ryż smażony z kurczakiem, w cenie 10,5 zł/porcja,
11. ryż smażony z krewetkami, w cenie 13,5 zł/porcja,
12. ryż smażony z warzywami, w cenie 8 zł/porcja,
13. ryż z warzywami, w cenie 6 zł/porcja,
14. ryż smażony z wołowiną, w cenie 13,5 zł/porcja,
15. ryż smażony z wieprzowiną, w cenie 12,5 zł/porcja,
16. kurczak słodko-kwaśny, w cenie 10 zł/porcja,
17. kurczak curry, w cenie 10 zł/porcja,
18. kurczak na ostro, w cenie 10 zł/porcja,
19. kurczak w pięciu smakach, w cenie 10 zł/porcja,
20. kurczak z bambusem, w cenie 10 zł/porcja,
21. kurczak specjalny, w cenie 10 zł/porcja,
22. kurczak z warzywami, w cenie 10 zł/porcja,
23. kurczak po chińsku, w cenie 10,5 zł/porcja,
24. kurczak orientalny, w cenie 10,5 zł/porcja,
25. kurczak po wietnamsku, w cenie 10,5 zł/porcja,
26. kurczak po tajlandzku, w cenie 10,5 zł/porcja,
27. kurczak z grzybami mun, w cenie 10,5 zł/porcja,
28. kurczak z ananasem, w cenie 10,5 zł/porcja,
29. wołowina w pięciu smakach, w cenie 12 zł/porcja,
30. wołowina z grzybami, w cenie 12,5 zł/porcja,
31. wołowina z ananasem, w cenie 12 zł/porcja,
32. wołowina na ostro, w cenie 12 zł/porcja,
33. wołowina słodko-kwaśna, w cenie 12 zł/porcja,
34. wołowina orientalna, w cenie 13 zł/porcja,
35. wieprzowina z grzybami, w cenie 11,5 zł/porcja,
36. wieprzowina z warzywami, w cenie 11 zł/porcja,
37. wieprzowina curry, w cenie 11 zł/porcja,
38. wieprzowina w pięciu smakach, w cenie 11 zł/porcja,

39. wieprzowina z bambusem, w cenie 11 zł/porcja,
40. wieprzowina po chińsku, w cenie 12 zł/porcja,
41. wieprzowina orientalna, w cenie 11,5 zł/porcja,
42. wieprzowina po wietnamsku, w cenie 11,5 zł/porcja,
43. wieprzowina po tajlandzku, w cenie 11,5 zł/porcja,
44. golonka z warzywami, w cenie 11,5 zł/porcja,
45. golonka z bambusem, w cenie 11,5 zł/porcja,
46. golonka na ostro, w cenie 11,5 zł/porcja,
47. golonka słodko-kwaśna, w cenie 11,5 zł/porcja,
48. golonka z grzybami, w cenie 11,5 zł/porcja,
49. golonka specjalna, w cenie 11,5 zł/porcja,
50. golonka curry, w cenie 11,5 zł/porcja,
51. ryba z warzywami, w cenie 10 zł/porcja,
52. ryba w pięciu smakach, w cenie 10 zł/porcja,
53. ryba curry, w cenie 10 zł/porcja,
54. ryba na ostro, w cenie 10 zł/porcja,
55. ryba z grzybami, w cenie 10,5 zł/porcja,
56. ryba specjalna, w cenie 10,5 zł/porcja,
57. ryba słodko-kwaśna, w cenie 10 zł/porcja,
58. kalmar na ostro, w cenie 13 zł/porcja,
59. kalmar z grzybami, w cenie 13 zł/porcja,
60. kalmar w pięciu smakach, w cenie 13 zł/porcja,
61. kalmar curry, w cenie 13 zł/porcja,
62. kalmar specjalny, w cenie 13 zł/porcja,
63. kalmar z bambusem, w cenie 13 zł/porcja,
64. ośmiornice curry, w cenie 13 zł/porcja,
65. ośmiornice na ostro, w cenie 13 zł/porcja,
66. ośmiornice specjalne, w cenie 13 zł/porcja,
67. ośmiornice z bambusem, w cenie 13 zł/porcja,
68. krewetki specjalne, w cenie 13 zł/porcja,
69. krewetki na ostro, w cenie 13 zł/porcja,
70. krewetki smażone, w cenie 14 zł/porcja,
71. krewetki w pięciu smakach, w cenie 13 zł/porcja,
72. makaron z krewetkami, w cenie 14,5 zł/porcja,
73. makaron z kurczakiem, w cenie 11 zł/porcja,
74. makaron z wieprzowiną, w cenie 13 zł/porcja,
75. makaron z wołowiną, w cenie 14 zł/porcja,
76. ryż smażony ananasowy, w cenie 4,5 zł/porcja,

77. ryż smażony bananowy, w cenie 4,5 zł/porcja,
78. zupa Pho Hanoi z kurczakiem, w cenie 11 zł/porcja,
79. zupa Pho Hanoi z wołowiną, w cenie 13 zł/porcja,
80. zupa Pho Hanoi z wołowiną i kurczakiem, w cenie 13 zł/porcja,
81. zupa Pho Hanoi mała z kurczakiem, w cenie 7 zł/porcja,
82. zupa Pho Hanoi mała z wołowiną, w cenie 8 zł/porcja,
83. zupa Won-Ton z 3 pierożkami, w cenie 7 zł/porcja,
84. pierogi Won-Ton 5 sztuk, w cenie 7 zł/porcja,
85. sałatka cztery pory roku, w cenie 5 zł/porcja,
86. schab po japońsku, w cenie 13 zł/porcja,
87. kalmary chrupiące, w cenie 18 zł/porcja,
88. kaczką Hong-Kong, w cenie 18 zł/porcja,
89. kaczką z anansem, w cenie 18 zł/porcja,
90. kaczką z bambusem, w cenie 18 zł/porcja,
91. kaczką specjalną, w cenie 18 zł/porcja,
92. kaczką z grzybami mun, w cenie 18 zł/porcja,
93. kaczką na gorącym półmisku, w cenie 20 zł/porcja,
94. żeberka słodko-kwaśne, w cenie 13 zł/porcja,
95. kurczak po japońsku, w cenie 10,5 zł/porcja,
96. skrzydełko chrupiące, w cenie 6,5 zł/porcja,
97. kurczak Szanghaj, w cenie 10,5 zł/porcja,
98. wieprzowina Szanghaj, w cenie 11,5 zł/porcja,
99. wołowina Szanghaj, w cenie 13 zł/porcja,
100. kurczak firmowy Hanoi, w cenie 13 zł/porcja,
101. chipsy krewetkowe, w cenie 2,5 zł/porcja,
102. kurczak po japońsku – mała porcja, w cenie 8 zł/porcja,
103. kurczak w pięciu smakach – mała porcja, w cenie 8 zł/porcja,

o łącznej wartości 1.139 zł, w cenniku nie uwidocznił informacji o wykazie składników potraw, co na dzień kontroli naruszało wymagania § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 774), zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych*”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 24 listopada 2014 r. (nr akt kontroli: D/KO.ŻG.8361.235.2014) i Protokole pobrania próbki produktu nr 093402 z dnia 18 listopada 2014 r. (wołowina curry).

Próbki kontrolnej wołowiny curry nie pobrano z uwagi na krótki termin przydatności do spożycia [art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.)].

W wyniku badań przeprowadzonych przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu, zwane dalej „*Laboratorium w Poznaniu*”, w wołowinie curry nie stwierdzono obecności wołowiny (zakres metody > 2%), stwierdzono natomiast wieprzowinę (zakres metody > 3%) i drób (zakres metody > 1%). Powyższe udokumentowano w Sprawozdaniu z badań nr 325/2014 z dnia 28 listopada 2014 r.

Wyniki powyższych badań przekazano przedsiębiorcy Dung Nguyen Chi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, przy piśmie z dnia 22 grudnia 2014 r.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z dnia 22 stycznia 2015 r., Wielkopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Dung Nguyen Chi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 678), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kar pieniężnych z tytułu wprowadzenia do obrotu odpowiednio 103 partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i jednej partii zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego.

W odpowiedzi na powyższe, strona w piśmie z dnia 3 lutego 2015 r. poinformowała, iż przyczyną ujawnionych nieprawidłowości były przejściowe problemy związane z życiem rodzinnym i osobistym. Jednocześnie zapewniła, że dołoży wszelkich starań, aby wprowadzane przez nią do obrotu produkty odpowiadały wymaganiom.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 31 marca 2015 r., Wielkopolski WIIH wymierzył przedsiębiorcy Dung Nguyen Chi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, w oparciu o:

- art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu 103 partii niewłaściwej jakości handlowej potraw,
- art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii zafałszowanej potrawy, tj. wołowiny curry.

Pismem z dnia 19 kwietnia 2015 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”, odwołanie od ww. decyzji. Uzasadniając swój wniosek, strona ponownie podniosła, iż przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości były przejściowe problemy związane z życiem osobistym, w wyniku których zaniedbała obowiązki wynikające z prowadzenia działalności, a zatrudniony w kontrolowanej placówce pracownik nie wywiązał się należycie z powierzonych mu zadań.

Strona podkreśliła, że w sytuacji, w jakiej się obecnie znajduje, wymierzona jej kara jest dotkliwa.

Pismem z dnia 6 maja 2015 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Dung Nguyen Chi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie

biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), zwanej dalej „*k.p.a.*”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*”, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe

wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Rozporządzenie 178/2002, w art. 8 ust. 1 wskazuje, że prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie oszukańczym lub podstępny praktykom, fałszowaniu żywności oraz wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, o czym mówi art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011. W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwane dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”, w § 19 ust. 1 pkt 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art.

18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia.

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. W myśl zaś art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 tej ustawy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku oferowanych do sprzedaży, w placówce należącej do strony, 103 partii potraw brak było informacji o ich wykazie składników, zaś w wyniku badań laboratoryjnych wykazano, że danie oferowane jako wołowina curry w rzeczywistości nie zawierało wołowiny, ale wieprzowinę i drób. Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK, Wielkopolski WIIH właściwie uznał, że strona wprowadziła do obrotu 103 partie artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej i jedną partię artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, co skutkowało wymierzeniem stronie kar pieniężnych z tych tytułów.

W pierwszej kolejności należy zauważyć jednak, że od momentu przeprowadzenia kontroli u strony do czasu wydania decyzji przez organ pierwszej instancji uległ zmianie stan prawny. Dnia 9 stycznia 2015 r., tj. z dniem wejścia w życie nowego rozporządzenia w sprawie znakowania, utraciło moc poprzedzające je rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych. Wielkopolski WIIH, wydając zaskarżoną decyzję, nie uwzględnił tego faktu, jednakże biorąc pod uwagę, iż wymagania dla środków spożywczych oferowanych do sprzedaży bez opakowań jednostkowych wynikające z rozporządzenia, które utraciło moc obowiązującą nie zmieniły się i obecnie znajdują się w rozporządzeniu w sprawie znakowania, nie ma to wpływu na prawidłowość tej decyzji.

Odwołując się od decyzji, strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, wskazuje jednak okoliczności, które przyczyniły się do powstania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości. Strona wskazuje przede wszystkim na problemy rodzinne, które skutkowały niemożnością rzetelnego wypełniania obowiązków związanych z prowadzoną placówką gastronomiczną.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej czy zafałszowanych podlega karze określonej w tych przepisach. Ustawodawca zakłada więc istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji wymierzenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia wymagań prawa żywnościowego. Zauważyć też należy, że ww. art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań wspomnianego prawa. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisów ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12), co oznacza, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych właściwej jakości handlowej, może jedynie wydać decyzję administracyjną wymierzającą karę pieniężną w przewidzianej w ustawie o jakości handlowej wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których doszło do powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Wskazać należy, że od 13 grudnia 2014 r. stosuje się rozporządzenie 1169/2011, w tym jego art. 6, zgodnie z którym każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem. Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a ww. rozporządzenia, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Natomiast art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia mówi, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Ponadto zgodnie z art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich

przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. W myśl zaś obowiązującego od 9 stycznia 2015 r. rozporządzenia w sprawie znakowania, w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 rozporządzenia (tak § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania).

Mając na uwadze powyższe, strona jako podmiot, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze oferowane do sprzedaży bez opakowań, jest odpowiedzialna za informacje na temat tej żywności i ponosi w związku z tym odpowiedzialność za ich obecność i rzetelność. Nie ulega wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom informacji o składzie oferowanych potraw, co ma szczególnie istotne znaczenie w przypadku osób z różnego rodzaju nietolerancjami pokarmowymi, które z tego względu muszą unikać pewnych składników (składniki alergenne). Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej.

Prezes UOKiK informuje także, że zgodnie ze stanowiskiem przyjętym w orzecznictwie, przepisy prawa żywnościowego, w tym przepisy o jakości handlowej, sprzeciwiają się każdej praktyce, również dotyczącej oznakowania środka spożywczego, mogącej w jakikolwiek sposób wprowadzać w błąd konsumenta. Obowiązkiem podmiotu działającego na rynku spożywczym jest zatem wprowadzanie do obrotu produktów oznakowanych zgodnie z przepisami, w sposób rzetelny i niebudzący wątpliwości (por. np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 91/10).

Stosownie do art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (w dacie kontroli był to przepis art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia).

Wobec powyższego, stosując nazwę środka spożywczego (wołowina curry) niezgodną z rzeczywistością, strona naruszyła ww. przepis, wprowadzając konsumentów w błąd co do rzeczywistego charakteru nabywanego produktu, który wbrew przekazowi wynikającemu z uwidocznionej nazwy, nie był produktem, który konsumenci chcieli nabyć.

W tym miejscu należy wskazać, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości

handlowej podano przykładowe wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie produktu za zafałszowany, naruszające interesy konsumentów finalnych w sposób istotny. W szczególności zafałszowanie może polegać na podaniu niezgodnej z prawdą nazwy artykułu rolno-spożywczego. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Prezesa UOKiK, dyspozycja art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości handlowej została spełniona i wprowadzenie do obrotu przez przedsiębiorcę Dung Nguyen Chi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „HANOI” Dung Nguyen Chi w Turku, potrawy o nazwie wołowina curry, która w rzeczywistości nie zawierała wołowiny, ale wieprzowinę i drób, wprowadzało konsumentów w błąd, gdyż otrzymywali oni inny produkt niż sugerowała jego nazwa, a zatem pozbawieni byli oni także możliwości dokonania świadomego wyboru. Podkreślić należy, że to wyłącznie strona była odpowiedzialna za oznakowanie przedmiotowego produktu w miejscu sprzedaży, gdyż to ona była jego wytwórcą.

Zauważyć należy, że nienależyte wywiązywanie się z powierzonych pracownikowi strony obowiązków – o czym już była mowa wyżej – nie zwalnia strony z tej odpowiedzialności. Ponadto, zapewnienie o dołożeniu starań, aby przestrzegane były przepisy ustawy o jakości handlowej nie zmienia faktu, że strona wprowadzała w błąd konsumentów co do tożsamości nabywanego produktu, wskazując im za pomocą deklaracji w oznakowaniu, jako jedyne źródła informacji, że mają do czynienia z innym środkiem spożywczym.

Wobec tego, stwierdzone nieprawidłowości świadczyły o podmianie asortymentowej, potwierdzonej badaniami laboratoryjnymi, nadającej produktowi wyższe walory jakościowe niż w rzeczywistości. Posługiwanie się nazwą wołowina, tj. mięsa o cenie znacznie wyższej niż wieprzowina czy drób, w ocenie Prezesa UOKiK wpływało na atrakcyjność oferty i stanowiło zachętę do zakupu. Mając na uwadze powyższe, organ drugiej instancji uznał, że był to czyn wprowadzający w błąd konsumentów, w sposób istotny naruszający ich interesy, gdyż otrzymywali oni inny produkt niż zamawiali, o czym świadczą dowody zebrane w toku kontroli, w szczególności dokonany zakup kontrolny.

Powyższe jednoznacznie wskazuje, że ww. produkt został zafałszowany w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości handlowej. Należy wskazać, że nie ma tu znaczenia czy zafałszowany produkt został wprowadzony do obrotu w wyniku celowego działania, czy też zaniedbania obowiązków, gdyż nie jest to przesłanka do zmniejszenia wymiaru kary bądź odstąpienia od niej w ogóle. Faktu tego nie zmienia również podniesiony przez stronę w odwołaniu argument o zbyt skomplikowanych dla cudzoziemców przepisach, bowiem bezspornym jest, że strona wprowadzała w błąd konsumentów, deklarując w ofercie potrawę, która w rzeczywistości była innym produktem, a więc w tym przypadku wystarczyła zwykła rzetelność przedsiębiorcy, aby zapobiec stwierdzonym w toku kontroli nieprawidłowościom, a nie znajomość przepisów.

Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu i wielkość jego obrotów. W przedmiotowej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK stwierdził, że Wielkopolski WIIH, wymierzając karę pieniężną w sposób prawidłowy ocenił poszczególne przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co wpłynęło na wysokość kary pieniężnej, tj. zastosował sankcję, która jest proporcjonalna do wielkości kontrolowanego podmiotu oraz stwierdzonych nieprawidłowości.

Miarkując stopień szkodliwości czynu, organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że w przypadku wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej jest on wysoki, zaś w odniesieniu do artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego – najwyższy. Należy podkreślić, że konsument, kierując się przekazanymi przez przedsiębiorcę informacjami o potrawach, dokonuje wyboru tej, która mu najbardziej odpowiada. Tym samym umieszczenie nierzetelnych danych, czy całkowity ich brak, uniemożliwiają mu dokonanie świadomego wyboru, co przekłada się na naruszenie zarówno ekonomicznych, jak i zdrowotnych interesów konsumenta.

Przy ocenie stopnia zawinienia Wielkopolski WIIH wziął pod uwagę, że tak niewłaściwa jakość handlowa, jak i zafałszowanie były wynikiem działania strony, gdyż powstały w należącej do niej placówce i to wyłącznie ona miała wpływ na sposób prezentacji i oznakowanie zakwestionowanych produktów. Organ właściwie też wskazał stronie, że jakiegokolwiek błędy pracowników kontrolowanego przedsiębiorcy, na które powołuje się strona, obciążają bezpośrednio tego przedsiębiorcę.

Mając na uwadze zakres naruszenia Wielkopolski WIIH zasadnie uznał, iż oferowanie produktów niewłaściwej jakości handlowej i zafałszowanych narusza wymagania w zakresie oznakowania artykułów rolno-spożywczych istotne z punktu widzenia właściwości produktów. Informacja o składzie potraw stanowi jeden z elementów jakości handlowej, wobec czego nieuzasadnione użycie nazwy „wołowina” i brak informacji o wykazie składników potraw naruszało interesy konsumentów poprzez brak zapewnienia im rzetelnych i prawdziwych informacji o składzie i pochodzeniu produktów.

Uwzględniając przesłankę dotychczasowej działalności kontrolowanego przedsiębiorcy na rynku spożywczym, organ pierwszej instancji wziął po uwagę, że nie prowadzono wobec niego postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie przepisów prawa żywnościowego.

Zgodnie z oświadczeniem przedsiębiorcy (pismo z dnia 24 listopada 2014 r.), zalicza się on, w myśl art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 584) do grupy mikroprzedsiębiorców.

Podkreślić należy, że kara wymierzona na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej (zafałszowanie) jest karą minimalną, jaką można było wymierzyć na podstawie tego przepisu, zaś kara z art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy (niewłaściwa jakość handlowa) ustalona została poniżej jednokrotnej wartości potraw oferowanych przez stronę. Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK, obie kary są właściwe do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie środki spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a przy tym spełnią swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań przewidzianych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 613) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 613).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Wiceprezes
Dorota Karczevska

Otrzymują:

1. Dung Nguyen Chi
„HANOI” Dung Nguyen Chi
ul. Armii Krajowej 2
62-700 Turek
2. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Poznaniu
3. a/a